

ارزیابی دست‌نویسی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی:

معرفی یک ابزار

* فاطمه هداوندخانی^۱، دکتر هادی بهرامی^۲، فاطمه بهنیا^۳، مزگان فرهید^۴، دکتر مسعود صالحی^۵

چکیده

هدف: یکی از مشکلات آموزشی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در مدارس استثنایی اختلالات دست‌نویسی است. به منظور ارزیابی بهتر این اختلالات، این پژوهش با هدف ساخت ابزاری برای ارزیابی دست‌نویسی و اجرای آن بر روی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی انجام گرفت.

روش بررسی: در این پژوهش توصیفی و مقطعی که از نوع مطالعات همبستگی و بخشی از آن نیز اعتبارسنجی ابزار است، از ۱۵۷ دانش‌آموز کم‌توان ذهنی دختر و پسر که در سال تحصیلی ۱۳۸۴-۸۵ در پایه‌های اول تا پنجم مدارس استثنایی شهرری مشغول به تحصیل بودند، پس از حذف نمونه‌هایی که معیارهای خروج از مطالعه را شامل بودند، مابقی ۱۲۶ دانش‌آموز کم‌توان ذهنی (۵۳ دختر و ۷۳ پسر) که در دامنه سنی ۹ تا ۱۹ سال قرار داشتند، به روش تمام‌شمار شرکت نمودند. برای همه دانش‌آموزان چک لیست دست‌نویسی محقق ساخته اجرا شد. داده‌های بدست آمده با آزمونهای آماری تی مستقل، یومن و یتنی و همبستگی اسپیرمن مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها: نتایج بدست آمده نشان داد که دست‌نویسی با جانبی شدن ($P=0/196$)، جنسیت ($P=0/487$) و سن ($P=0/449$) رابطه معنی دار ندارد. اما با پایه تحصیلی ($r=0/248$)، $P<0/005$) رابطه معنی دار دارد، که البته بین پایه‌های مختلف تفاوت معنادار مشاهده نشد. شایع‌ترین مشکل دست‌نویسی در دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی شهرری جدانویسی با ۸۲ درصد و کم‌اهمیت‌ترین مشکل دست‌نویسی آنان، فاصله‌گذاری بین کلمات و حروف با ۳۴/۹ درصد بود.

نتیجه‌گیری: فراوانی اختلالات مربوط به اجزای خوانایی دست‌نویسی در دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی مبین این امر است که اختلالات دست‌نویسی در مدارس استثنایی نیازمند توجه تخصصی است.

کلیدواژه‌ها: دست‌نویسی / دانش‌آموز کم‌توان ذهنی / اجزای خوانایی

- ۱- کارشناس ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی
- ۲- دکترای علوم تربیتی، استاد دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- کارشناس ارشد کاردرمانی روانی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۴- کارشناس ارشد کاردرمانی روانی، عضو هیئت علمی پژوهشکده کودکان استثنایی
- ۵- دکترای آمار زیستی و اپیدمیولوژی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۱۱/۱۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۶/۲/۲۲

*آدرس نویسنده مسئول:

شهر ری، خ فدائیان اسلام، خ امام حسین،
خ شهید منتظری، مرکز کودکان استثنایی
دانش

تلفن: ۳۳۷۴۲۵۳۰

*E-mail: fhadavandkhani@yahoo.com